

Edward Pabian

Szkolenie w Centralnym Ośrodku Szkolenia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Emowie pt. „Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa w prawie międzynarodowym”, 25–27 czerwca 2014 r.

Szkolenie pt. „Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa w prawie międzynarodowym” zostało przeprowadzone w dniach 25–27 czerwca 2014 r. w Centralnym Ośrodku Szkolenia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COS ABW) w Emowie. Zorganizowały je wspólnie Biuro Prawne ABW, Wydział IV Biura Kadr ABW oraz Wydział II COS ABW. Uczestnikami szkolenia byli funkcjonariusze i pracownicy cywilni jednostek organizacyjnych ABW zajmujący się szeroko rozumianym bezpieczeństwem państwa, rozpatrywanym w aspekcie prawa międzynarodowego. Na szkolenie zostali zaproszeni również goście ze służb i organów administracji, z którymi ABW współpracuje w zakresie określonym w temacie tego szkolenia. Wśród zaproszonych byli przedstawiciele: Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Komendy Głównej Policji, Centralnego Biura Śledczego, Narodowego Centrum Kryptologii, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Biura Ochrony Rządu i Ministerstwa Obrony Narodowej.

Nabór na szkolenie pt. „Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa w prawie międzynarodowym” został przeprowadzony przez Wydział IV Biura Kadr ABW, wśród funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Agencji. Zaproszenie gości spoza ABW leżało natomiast w gestii Biura Prawnego ABW.

Wykład inauguracyjny pt. „Bezpieczeństwo wewnętrzne w prawie Unii Europejskiej – nowe perspektywy w związku z wejściem w życie Traktatu z Lizbony” wygłosił zastępca szefa ABW płk Kazimierz Mordaszewski. Prelegent zdefiniował najpoważniejsze zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Na tym tle przedstawił ewolucję działań UE w zakresie jej bezpieczeństwa wewnętrznego, prezentując jednocześnie instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo wewnętrzne w ramach UE, źródła prawa (wtórnego) UE i procesy jego stanowienia. K. Mordaszewski przedstawił również koncepcję przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości określoną przez Unię Europejską i państwa członkowskie, instytucje UE i jej wyspecjalizowane agencje (Europol, Eurojust, CEPOL, OLAF), jak również możliwości ustanowienia Prokuratury Europejskiej. Na zakończenie zaprezentował wpływ zmian Traktatu z Lizbony na efektywność działań podejmowanych w zakresie dawnego III filaru UE.

Kolejny wykład pt. „Międzynarodowa przestępczość zorganizowana – prawno-międzynarodowe instrumenty jej zwalczania” wygłosił prof. dr hab. Zdzisław Galicki z Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas wykładu zostały omówione pojęcie przestępczości zorganizowanej i rozwój tego zjawiska, a także przeciwdziałanie tego typu przestępczości na arenie międzynarodowej. Omówione zostały także Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (otwarta do podpisu w Palermo 12 grudnia 2000 r.) oraz międzynarodowe działania i instrumenty prawne mające na celu zapobieganie i zwalczanie tego typu przestępczości, w tym zwalczanie nielegalnego handlu bronią (w świetle prawa międzynarodowe-

go). Przedstawiono też wpływ międzynarodowej przestępczości zorganizowanej na bezpieczeństwo międzynarodowe.

Ostatni blok tematyczny pierwszego dnia szkolenia był zatytułowany „Terroryzm w świetle prawa międzynarodowego”. Wykład poprowadzony w jego ramach przez dr. hab. Tomasza Aleksandrowicza dotyczył charakteru współczesnych zagrożeń terrorystycznych, międzynarodowych prawnych modeli zwalczania terroryzmu i zwalczania finansowania tego rodzaju działalności. W czasie osobnego bloku omówiono przestępstwa okołoterrorystyczne i terroryzm lotniczy.

Drugi dzień szkolenia otworzył wykład dr hab. Katarzyny Myszonej-Kostrzewy z Uniwersytetu Warszawskiego zatytułowany „Międzynarodowa przestępczość zorganizowana – prawno międzynarodowe instrumenty jej zwalczania”. Podczas wykładu zostały poruszone zagadnienia dotyczące statusu prawnego przestrzeni powietrznej, bezpieczeństwa międzynarodowego działań przeprowadzanych w tej przestrzeni oraz problemy bezpieczeństwa międzynarodowego widzianego przez pryzmat badania katastrof lotniczych.

Kolejny blok tematyczny odnosił się do bezpieczeństwa międzynarodowego w aspekcie stosowania techniki kosmicznej oraz do bezpieczeństwa międzynarodowego w aspekcie satelitarnej teledetekcji Ziemi. K. Myszonej-Kostrzewa zaprezentowała, jak nawigacja satelitarna wpływa na bezpieczeństwo międzynarodowe oraz jak na to bezpieczeństwo wpływa wykorzystanie technik lotniczych i kosmicznych (w tym magazynowanie broni jądrowej i zakaz jej proliferacji).

Drugi wykład tego dnia szkolenia, wygłoszony przez dr. hab. Tomasza Aleksandrowicza, nosił tytuł „Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni w świetle prawa międzynarodowego”. W jego trakcie prelegent wymienił różne kategorie cyberzagrożeń jako zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Zdefiniował realia funkcjonowania służb specjalnych w warunkach rewolucji informacyjnej oraz przedstawił zapisy Konwencji Rady Europy o cyberprzestępczości, prezentując również polskie regulacje prawne dotyczące bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni.

Drugi dzień szkolenia zakończyło wystąpienie dr. Aleksandra Gubrynowicza z Uniwersytetu Warszawskiego zatytułowane „Międzynarodowe prawo atomowe”. Wystąpienie to obejmowało swym zakresem problematykę bezpieczeństwa jądrowego w świetle prawa międzynarodowego. Szczególny nacisk został tu położony na funkcjonowanie Agencji Energii Atomowej (MAEA) i na jej regulacje prawne. Dr A. Gubrynowicz omówił także przypadki awarii jądrowych oraz przedstawił problem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony fizycznej materiałów jądrowych.

Trzeci dzień szkolenia został poświęcony zagadnieniom związanym z prawem Unii Europejskiej pozostającym w kręgu zainteresowań służb specjalnych. Zaprezentowano dwa wykłady na ten temat. Dr hab. Tomasz Aleksandrowicz wystąpił z wykładem poświęconym terroryzmowi i cyberbezpieczeństwu ujętym w prawie Unii Europejskiej. Przedstawił również problemy bezpieczeństwa narodowego jako sferę wyłącznej odpowiedzialności państwa członkowskiego UE.

Dr Aleksander Gubrynowicz zaprezentował blok zagadnień dotyczący prawa energetycznego w UE (m.in. trzeci pakiet energetyczny) oraz dotyczący przeciwdziałania proliferacji broni masowego rażenia. Wykład obejmował także problematykę odnoszącą się do kontroli obrotu towarami i technologiami podwójnego zastosowania w świetle regulacji prawnych UE, jak również zagadnienia odnoszące się do energetyki jądrowej w prawie UE.

Podczas wykładów istniała możliwość zadawania pytań prelegentom, z czego słuchacze korzystali dość często. Pytania dotyczyły nie tylko uszczegółowienia niektórych z omawianych zagadnień, lecz także przedstawienia prezentowanych kwestii w aspektach wykraczających poza ramy szkolenia. Szczególnie zauważalne było zainteresowanie omawianymi zagadnieniami w kontekście prawa UE.

Szkolenie „Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa w prawie międzynarodowym” obejmowało 21 godzin lekcyjnych. Na jego zakończenie uczestnikom wydano zaświadczenia dotyczące wzięcia w nim udziału. Na podstawie zaświadczeń radcy prawni mogą ubiegać się o uzyskanie punktów szkoleniowych.